

<p>Tanítók Fekete István Egyesülete</p> <p>2023/24. tanév</p>	OLVASÁS - SZÖVEGÉRTÉS		
	Feladási határidő: 2023. november 10. (péntek)		Postai cím: Harmatcsepp 8500 Pápa, Pf. 57.
	Forduló: I.	Évfolyam: 4.	Az iskola kódja: H-
	A versenyző neve:		
	Elérhető pontszám: 60	Elért pontszám:	Javította:

Kedves Versenyző! Köszöntelek a Harmatcsepp vetélkedő első fordulójában. Ebben az évben Fésűs Éva munkásságával, és meséi alapján régi mesterségeikkel foglalkozunk. Figyelmesen olvass el minden feladatot, tollal írd, és önállóan dolgozz! Sikeres versenyzést kívánok.

Olvasd el figyelmesen Fésűs Éva rövid életrajzát, majd oldd meg a feladatokat!

Fésűs Éva 1926. május 14-én született Cegléden, meghatározó gyermekéveit Kiskunhalason töltötte, de élt Vácott is. Szeretetteljes családban nőtt fel. Az irodalom, az olvasás, a mesék, versek nagyon fontos szerepet kaptak családjuk mindennapjaiban.

Legelső verséről így ír: "Az első versemet nem is én írtam le, hanem édesapám, aki meghallotta, hogy járva-keelve egy kis macis verset mondogatok, s papírra vetette azt. Beküldte egy újságnak, ahol le is közölték, névvel és életkorral feltüntetve. Nekem ez nagyon nagy dolog volt, így aztán később is verseket írtam..."

„Annak ellenére, hogy iskolás korom óta folyton írtam valamit, sosem gondoltam arra, hogy író legyek. Amikor nyolcéves koromban az iskolában fogalmazást kellett írni arról, hogy mi szeretnék lenni, én azt írtam, hogy anyuka! Később is mindig a családra voksoltam, s ezután éppen ez a meleg, megértő családi háttér segített abban, hogy meseíróvá is lehessenek."

Férjével, Temesi Lajossal, Kaposváron éltek, három gyermeket neveltek fel.

Első meséit a kisfiának írta, azután az egyiket, ismerőse biztatására, beküldte a rádióba. 1955-ben le is adták. A rádió tette ismertté a nevét. 1958-tól kezdve több mint húsz éven át dolgozott a Magyar Rádió Gyermekosztályának, mint állandó külső munkatárs.

353 műsora (pl.: Jó éjszakát, gyerekek; Óvodások műsora; Kukkantó; Így kell járni; Meseposta; stb.), és 28 mesejátéka hangzott el. (pl.: Toppantó királykisasszony; Meglepetés a Téliapónak; A ripityomi farkasnyom; Az ispiritnyi királyfi; Az ispilángi rózsafa; Csomó a király bajuszán; Aranypofácska stb.)

A Magyar Televízióknak 1969-től dolgozott. Csupafül történeteit 2-szer 13 részes bábfilm-sorozatban láthatták esténként a gyerekek.

Bábfilm forgatókönyvei: Miniboc; Nyúl a cilinderben; Tapsikáné fülönfüggője; A csodálatos nyúlcipő.

Mesefilm forgatókönyvei: A palacsintás király (1973); Csaló az üveghegyen (1976)

Szeplőcske című meséje szövegére Gulyás László zeneszerző írt gyermekoperát.

Több műve került színpadra is: A csodálatos nyúlcipő-t az Arany János Színház adta elő, majd Békéscsabán is játszották. A palacsintás király több színház műsorán is szerepelt, (Budapest, Eger, Kaposvár, Nyíregyháza, Szeged). A kíváncsi királykisasszony a Zenthe Ferenc Színházban, az Ajnácska Kaposváron került bemutatásra.

A mesék mellett egész életét végigkísérték a versek is. Nem tartotta magát költőnek, csak verselő embernek. Versei a Hamupipőke cipőjében, A zselici rét alatt, a Csepp víz című kötetekben jelentek meg. A Magyar Katolikus Rádió kiadásában több írása jelent meg hangoskönyvben.

Nyugdíjba vonulása után férje biztatására kezdte el hangjátékait, mesejátékait mesekönyvekké átdolgozni.

Munkássága elismeréseként több kitüntetést is kapott. Többek között Nívódíjjal¹ jutalmazta a Magyar Rádió (1965) és a Magyar Televízió (1974), 1989-ben megkapta Somogy Megye Művészeti díját; 2001-ben Életműdíjjal tüntették ki; 2004-ben Kaposvár díszpolgára lett; 2006-ban megkapta a Magyar Köztársasági Érdemrend Tisztikeresztjét; 2014-ben a Stephanus-díjat; a Kossuth-díjat 2017-ben.

2019. február 20-án hunyt el, a kaposvári temetőben nyugszik.

¹ Nívódíj: Különösen kimagasló teljesítmény jutalmazása.

² A Stephanus-díj a Szent István Társulat és a Stephanus Alapítvány közösen alapított kulturális díja. 1993-tól az évente megrendezett Szent István Könyvhét ünnepi megnyitóján (májusban) adja át a Társulat fővédnöke és az Alapítvány elnöke, irodalmi és teológiai kategóriában.

1. Az író életrajzából kimaradt néhány információ. Fejtsd meg a rejtvényt, majd a megfelelő betűket írd be a táblázatba! (A meghatározások megfejtését megtalálod a szövegben.) 18/

A: Születési helye.

B: Itt élt a családjával.

C: Meseoperája.

D: A kaposvári színházban bemutatott meséje.

E: Kimagasló teljesítményéért kapta ezt a díjat.

F: Több műve ilyen könyvben is megjelent.

G: Ilyen munkatársa volt a rádiónak.

H: Ez az állat bújt elő a cilindrből.

I: Az egyik rádióműsora.

J: Számára a legfontosabb a volt.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A										
B										
C										
D										
E										
F										
G										
H										
I										
J										

Az első kis verse ebben az újságban jelent meg.	I8	G2	D3	E5	A5	B8	E3	J5	F6	D4	B8

Gyors-és gépiró végzettsége mellett ezt a képesítést is megszerezte.	I8	F2	E1	E6	I8	E4

Az Arany János Színház mai neve.	H3	D2	D6	C2	E2	H1	F1	B7	C2

Ebben a városban működik a Zenthe Ferenc Színház.	B5	D1	A4	F4	E4	I8	J3	B8	E7	J5	F3

2. Fésűs Éva melyik könyvéhez tartozhat a „fülszöveg”? Párosítsd a szöveget a képpel! 10/
(Fülszöveg: A könyv papír védőborítójának behajtott részén (fülén) található szöveg, amely általában a könyv tartalmát reklámozza. Ma már a fülszöveg legtöbbször a könyv hátuljára kerül.)

<p>1. Kukkantó Manóval együtt bekukkanthatunk a Kerekerdő izgalmas életébe. Az erdőnek Mormogi Mackó bácsi a szigorú, de igazságos gazdája.</p>	<p>2. A Jóságú réten lakom, nyáron pítypangra néz az ablakom. Egér szomszédék és a katicák úgy ismernek, mint rendes nyuszikát, ki szépen fülel, s jókor megijed, ha fű között a szél zizeg.</p>	<p>3. A mezei könyvnapra a Százéves Holló, a Saláta Könyvesbolt vezetője azokat a híres állatokat hívta meg, akikről mesekönyvet írtak. Csak arról feledkezett meg, hogy a mesehősök között farkas is akadhat.</p>
<p>4. Főhőse a lótifuti Szélfücska, aki hulló bükkfalevelek sőhajából született, megtanít minket mi a különbség cimbora és barát között.</p>	<p>5. A dalos kedvű cipézmester, a bátor aranyműves vagy a rátermett szabólegény történeteinek keresztül régi mesterségek elevenednek meg.</p>	<p>6. Mindenki visz magával batyut a világon átvezető úton. Van, akinek hamuban sült pogácsát tettek bele, van, akinek kakas-tejes kalácsot, sőt olyan is akad, aki fényes aranyakat talál benne. De nem azért, hogy magának tartogassa, hanem, hogy jó szívvel másokkal megossza.</p>
<p>7. Kerekerdő szélén, a Meserét a farkangos nyulak túljárnak a rókák eszén. A Meserét lakóitól megtanulhatjuk, hogyan segítsünk annak, aki bajba jutott.</p>	<p>9. Dínom-Dánom ország uralkodója a nagyevő Tóbiás király. Derelye, a gonosz szakács és bandája az ország éléskamráját akarja kifosztani. De Éliás királyfi és Csöröge, az udvari bolond véget vet a pazarlásnak.</p>	<p>10. Már megint csúfolták! Ezt énekeltek, de úgy, hogy zengett tőle az egész Köröskörül Erdő: „Hajlik a fűszál, pici maci sétál! Törpeszuper dörmögő, elkerülte az eső, hihhi, hahaha, mint a mákszem, akkora!”</p>
<p>8. Szekeres Erzsébet vidám rajzai teszik ezt a verseskötetet feledhetetlenné.</p>		

Megfejtés:

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J

3. Az állítások közül melyik igaz, melyik hamis? Írj az állítások elé **I** vagy **H** betűt! 10/

- ___ Kicsi kora óta írónak készült.
- ___ Egy meséjét az egyik ismerőse küldte be a rádióba.
- ___ Több meséjének főhőse a nyúl.
- ___ Mesekönyvei alapján írták a rádióban elhangzó mesejátékait.
- ___ A rádió tette ismertté a nevét.
- ___ Két meséjéből készült mesefilm.
- ___ Egyik legsikerültebb rádióműsora a Mesemorzsa.
- ___ Nem tartotta magát költőnek, csak verselő embernek.
- ___ Hosszú életet élt, életének 93. évében hunyt el.
- ___ Gulyás László írt gyermekoperát a Szellőcske című meséjéből.

4. Mit jelenthetnek az alábbi szavak, kifejezések? Húzd alá jónak ítélt meghatározást!

Vonalzót használj!

5/

- forgatókönyv a). Lapozgatható könyv, melyet forgatni is lehet.
 b). Játékfilmek és dokumentumfilmek írásban rögzített alapanyaga.
 c). Ebből tanulják a színészek a szerepüket.
- voksol a). Valamire vagy valakire leadja a szavazatát.
 b). Tapsol rokon szava, tetszését fejezi ki.
 c). Zenei fogalom, gyors ritmusú tánc elnevezése.
- hangjáték a). Hangszerek megszólaltatásával dallam lejátszása.
 b). Gyermekjáték, amely valamilyen hangot ad ki.
 c). Kép nélküli, csak hallgatható előadás.
- hangoskönyv a). Előadóművészek által felolvasott, hanghordozón kiadott könyv.
 b). Nagy hangerővel, hangosan felolvasott történet egy könyvből.
 c). Állatok hangját, zajokat utánozó könyv
- díszpolgár a). Rokon szava a diszpintynek.
 b). Település tiszteletet kifejező erkölcsi elismerése valaki felé.
 c). Díszesen felöltözött városi ember.

5. Olvasd el Fésűs Éva egyik versét! Vajon melyik nyelv a világ legnehezebb nyelve? Írd le néhány mondatban, mi jutott eszedbe a vers olvasásakor! 8/

Ragozás a világ legnehezebb nyelvén

te szeretsz engem – én is szeretlek
te nem szeretsz – én akkor is szeretlek
te megütöttél – én megsimogattalak
te elárulsz – én soha ki nem adlak
te gyűlölködsz – én nem gyűlöllek téged
te ártottál nekem – én imádkozom érted.

A legnehezebb nyelv: _____

Figyelmesen tanulmányozd át a plakátot, majd válaszolj a kérdésekre!

- Melyik színház művészei adták elő a mesejátékot? Karikázd be a plakáton! 9/
- Ez a színház Kisvárdán működik? Húzd alá a jó választ! igen nem
- Hány szereplője volt a mesének? Karikázd be a jó választ! 14 15 24
- Ki rendezte a darabot? Írd le a nevét! _____
- Mi a neve a zeneszerzőnek? _____
- Mi volt a feladata Bartus Mónikának? _____
- Hogy hívták a királykisasszonyt? _____ Vajon miért ezt a nevet kapta?